शाखा अधिकृत — चतुर्थ पत्र (प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा)

Section Officer — Fourth Paper (Administration, Audit and Parliament Services)

विषय: सेवा सम्बन्धी विषय

पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	समय	प्रश्न संख्या
100	40	3 घण्टा	10
10 प्रश्न × 10 अंक			

यो प्रश्नपत्र लोक सेवा आयोगको 2083 सालको परीक्षा ढाँचा (पूर्णाङ्क, समय, प्रश्न संख्या र खण्ड विभाजन) मा आधारित रहेर **Loksewa Pathsala** ले तयार पारेको मौलिक अभ्यास (मोडल) प्रश्नपत्र हो। यो आयोगको आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। This is an original practice paper prepared by Loksewa Pathsala on the 2083 exam pattern; it is not an official Lok Sewa Aayog question paper.

निर्देशन:

1. सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्। प्रत्येक प्रश्नको अंकभार प्रश्नको दायाँतिर दिइएको छ।
2. उत्तर नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै भाषामा लेख्न सकिनेछ।
3. प्रश्नको अंकभार अनुसार उत्तरको लम्बाइ मिलाउनुहोस्; बुँदागत र उदाहरणसहित लेख्नु राम्रो हुन्छ।

खण्ड क: सार्वजनिक व्यवस्थापन — 30 अंक

1. नतिजामा आधारित व्यवस्थापनको अवधारणा प्रस्ट पार्दै सार्वजनिक निकायमा यसको प्रयोग विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

2. सार्वजनिक नीति निर्माण प्रक्रियाका चरणहरू उल्लेख गर्दै नेपालमा नीति कार्यान्वयनका समस्याहरू विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

3. सार्वजनिक संगठनमा परिवर्तन व्यवस्थापनको महत्त्व र विधिहरू व्याख्या गर्नुहोस्। **10**

खण्ड ख: राजस्व प्रशासन — 20 अंक

4. कर प्रणालीका सिद्धान्तहरू उल्लेख गर्दै नेपालको कर प्रणालीको विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

5. राजस्व चुहावट नियन्त्रणका उपायहरू विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

खण्ड ग: लेखा र लेखापरीक्षण — 30 अंक

6. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका अंगहरू उल्लेख गर्दै सरकारी निकायमा यसको प्रभावकारिता विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

7. कार्यसम्पादन लेखापरीक्षणको अवधारणा र महत्त्व व्याख्या गर्नुहोस्। **10**

8. सार्वजनिक क्षेत्रको लेखामानका रूपमा NPSAS को आवश्यकता र कार्यान्वयनका चुनौतीहरू विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

खण्ड घ: संसदीय प्रक्रिया र संघीय प्रणाली — 20 अंक

9. विधेयक कानून बन्ने प्रक्रिया संघीय संसदको सन्दर्भमा व्याख्या गर्नुहोस्। **10**

10. संसदीय समितिहरूको भूमिकाले सरकारलाई जवाफदेही बनाउन कसरी मद्दत गर्छ? विश्लेषण गर्नुहोस्। **10**

— शुभकामना —

Loksewa Pathsala

उत्तर लेख्दा समेट्नुपर्ने मुख्य बुँदाहरू (आत्ममूल्याङ्कनका लागि)

यी संकेतले राम्रो उत्तरमा के–के समेट्नुपर्छ भन्ने देखाउँछन्; पूर्ण उत्तर आफ्नै शब्दमा लेख्नुहोस्।

1. लक्ष्य, सूचक, अनुगमन; कार्यसम्पादन करार, चुनौती।

2. समस्या पहिचान, तर्जुमा, स्वीकृति, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन; स्रोत र समन्वयको अभाव।

3. परिवर्तनको आवश्यकता, प्रतिरोध व्यवस्थापन, सञ्चार, नेतृत्व।

4. समानता, निश्चितता, सुविधा, मितव्ययिता; अप्रत्यक्ष करमा निर्भरता, कर आधार।

5. विद्युतीय बिलिङ, भन्सार स्वचालन, सूचना आदानप्रदान, जोखिम व्यवस्थापन।

6. नियन्त्रण वातावरण, जोखिम मूल्याङ्कन, नियन्त्रण क्रियाकलाप, सूचना, अनुगमन।

7. मितव्ययिता, दक्षता, प्रभावकारिता; नीतिगत सुधारमा योगदान।

8. एकरूपता, पारदर्शिता, तुलनीयता; क्षमता, प्रविधि, अभ्यास।

9. दर्ता, सामान्य छलफल, समितिमा दफावार छलफल, पारित, अर्को सदन, प्रमाणीकरण।

10. निर्देशन, अनुगमन, सार्वजनिक लेखा समिति, सुनुवाइ, प्रतिवेदन।

Loksewa Pathsala